

Epidemiologia i medycyna środowiskowa

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Jednostka organizacyjna Wydział Lekarski	Cykl dydaktyczny 2019/20	
Kierunek studiów Kierunek Lekarsko-Dentystyczny	Rok realizacji 2020/21	
Poziom kształcenia jednolite magisterskie	Języki wykładowe polski	
Forma studiów stacjonarne	Blok zajęciowy obowiązkowy do zaliczenia w toku studiów	
Profil studiów ogólnoakademicki	Obligatoryjność obowiązkowy	
Dyscypliny Nauki medyczne	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się zaliczenie na ocenę	
Przedmiot powiązany z badaniami naukowymi Tak	Grupa zajęć standardu G. PRAWNO-ORGANIZACYJNE PODSTAWY MEDYCYNY	
Koordinator przedmiotu	Małgorzata Bała, Agnieszka Pac	
Prowadzący zajęcia	Pełna lista prowadzących dostępna na stronie usosweb.uj.edu.pl w zakładce Katalog → Przedmioty.	
Okres Semestr 3	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 2.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć ćwiczenia: 30	

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Nabycie teoretycznych i praktycznych umiejętności w zakresie oceny stanu zdrowia populacji, weryfikacji czynników determinujących stan zdrowia oraz sposobów profilaktyki chorób zakaźnych i niezakaźnych na różnych etapach naturalnej historii choroby. Zaznajomienie z różnymi typami badań epidemiologicznych, interpretacją ich wyników i oceną wiarygodności uzyskiwanych rezultatów.
----	---

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy - Student zna i rozumie:			
W1	zasady prowadzenia badań naukowych i upowszechniania ich wyników	O.W4	zaliczenie pisemne
W2	podstawowe pojęcia związane ze zdrowiem, stylem życia i stanem zdrowia populacji	G.W4	zaliczenie pisemne
W3	metody określania potrzeb zdrowotnych społeczeństwa	G.W5	zaliczenie pisemne
W4	sytuację zdrowotną w Rzeczypospolitej Polskiej i na świecie	G.W6	zaliczenie pisemne
W5	wskaźniki stanu zdrowia ludności i zasady ich oceny	G.W14	zaliczenie pisemne
W6	zasady zapobiegania chorobom i poprawy stanu zdrowia	G.W15	zaliczenie pisemne
W7	zasady epidemiologicznego opracowania ogniska choroby zakaźnej	G.W16	zaliczenie pisemne
W8	zasady postępowania w sytuacji zagrożenia epidemiologicznego	G.W20	zaliczenie pisemne
W9	strategię polityki zdrowotnej i społecznej Rzeczypospolitej Polskiej oraz Unii Europejskiej	G.W7	zaliczenie pisemne
W10	zasady planowania i ewaluacji działań profilaktycznych	G.W17	zaliczenie pisemne
W11	pojęcie zdrowia publicznego oraz cele, zadania i strukturę systemu opieki zdrowotnej	G.W1	zaliczenie pisemne
Umiejętności - Student potrafi:			
U1	krytycznie oceniać wyniki badań naukowych i odpowiednio uzasadniać stanowisko	O.U9	obserwacja pracy studenta, zaliczenie pisemne
U2	analizować dane o stanie zdrowia populacji, dane epidemiologiczne i określać na ich podstawie stan zdrowia populacji	G.U1	projekt, zaliczenie pisemne
U3	opisywać wybrane zjawiska zdrowotne w skali populacyjnej oraz prognozować ich wpływ na funkcjonowanie opieki zdrowotnej	G.U2	projekt, zaliczenie pisemne
U4	oceniać skalę problemów zdrowotnych oraz wskazywać priorytety zdrowotne i określać ich znaczenie w polityce zdrowotnej	G.U3	projekt, zaliczenie pisemne
U5	analizować uwarunkowania sytuacji epidemiologicznej w aspekcie procesów społecznych i demograficznych	G.U4	zaliczenie pisemne
U6	potwierdzać lub wykluczać związek czynników środowiskowych z etiologią choroby, w tym choroby zawodowej	G.U14	zaliczenie pisemne
U7	interpretować podstawowe wskaźniki epidemiologiczne, definiować i oceniać rzetelność i trafność testów stosowanych w badaniach przesiewowych	G.U17	projekt, zaliczenie pisemne

U8	projektować badania epidemiologiczne	G.U18	obserwacja pracy studenta, projekt, zaliczenie pisemne
U9	przeprowadzać dochodzenie epidemiologiczne	G.U19	projekt
U10	tworzyć proste programy badawcze z zakresu profilaktyki i leczenia	G.U5	obserwacja pracy studenta, projekt
U11	identyfikować czynniki wpływające na politykę zdrowotną państwa	G.U6	projekt, zaliczenie pisemne
U12	przekazywać pacjentowi informacje na temat czynników ryzyka i sposobów zapobiegania najczęstszym chorobom społecznym w Rzeczypospolitej Polskiej	G.U16	obserwacja pracy studenta, projekt
U13	pracować w zespole i kierować zespołem w gabinecie stomatologicznym	G.U11	obserwacja pracy studenta
Kompetencje społecznych - Student jest gotów do:			
K1	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	O.K5	obserwacja pracy studenta
K2	korzystania z obiektywnych źródeł informacji	O.K7	obserwacja pracy studenta, projekt

Bilans punktów ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
ćwiczenia	30
przygotowanie do egzaminu	10
przygotowanie do zajęć	12
przygotowanie prezentacji multimedialnej	3
zbieranie informacji do zadanej pracy	5
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 60
Liczba godzin kontaktowych	Liczba godzin 30
Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym	Liczba godzin 30

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu	Formy prowadzenia zajęć
-----	-------------------	-----------------------------------	-------------------------

1.	Demograficzne uwarunkowania stanu zdrowia.	W3, W4, U5	ćwiczenia
2.	Kryteria epidemiologicznej oceny stanu zdrowia populacji. Miary rozpowszechnienia chorób w populacji (zapadalność, chorobowość). Źródła danych o stanie zdrowia populacji.	W2, W3, W4, W5, U2, U3, U4, U5, U7, K2	ćwiczenia
3.	Kryteria oceny stanu zdrowia jamy ustnej w badaniach populacyjnych. Choroby jamy ustnej a nowe mierniki stanu zdrowia populacji (DALY, QALY). Metody analizy częstości występowania chorób w grupach populacyjnych (standaryzacja współczynników).	W2, W3, W4, W5, U2, U3, U4, K2	ćwiczenia
4.	Podstawy zdrowia publicznego. Zasady funkcjonowania systemu opieki zdrowotnej. Polityka zdrowotna państwa.	W11, W9, U11, U13, U4	ćwiczenia
5.	Rodzaje badań epidemiologicznych. Interpretacja wyników badań na przykładzie próchnicy zębów. Określanie czynników ryzyka i grup ludności wysokiego ryzyka.	W1, U1, U12, U4, U6, U8	ćwiczenia
6.	Znaczenie środowiska w powstawaniu chorób jamy ustnej i metody epidemiologiczne ich oceny. Planowanie, realizacja i interpretacja wyników badań kliniczno-kontrolnych na przykładzie chorób nowotworowych jamy ustnej.	W1, U1, U12, U6, U8, K1, K2	ćwiczenia
7.	Badania kohortowe w określaniu związku przyczynowo-skutkowego w poznawaniu etiologii choroby na przykładzie chorób układu krążenia. Ryzyko przypisane.	W1, U1, U12, U6, U8, K1, K2	ćwiczenia
8.	Losowe badania kontrolowane dla oceny skuteczności zabiegów stomatologicznych oraz profilaktyki.	W1, U1, U10, U6, U8, K1, K2	ćwiczenia
9.	Pojęcie naturalnej historii choroby oraz profilaktyki (profilaktyka I, II i III fazy). Czynniki warunkujące zdrowie populacji.	W10, W2, W6, U10, U7	ćwiczenia
10.	Wczesne wykrywanie chorób w badaniach przesiewowych. Koncepcja badania przesiewowego - trafność przesiewowych testów diagnostycznych.	W10, W6, U7	ćwiczenia
11.	Triada epidemiczna. Miejsce lekarza dentysty w triadzie epidemicznej. Gabinet stomatologiczny jako potencjalne ogniwo łańcucha epidemiologicznego. Zakażenia szpitalne.	W6, W8, U5	ćwiczenia
12.	Częstość występowania chorób zakaźnych oraz metody zapobiegania ich rozpowszechnianiu. Zasady i wytyczne opracowania ogniska epidemicznego choroby zakaźnej.	W7, W8, U2	ćwiczenia
13.	Dochodzenie w ognisku epidemicznym - analiza przypadku.	W7, W8, U9	ćwiczenia
14.	Czy każda obserwowana zależność ma charakter przyczynowy? Zasady określania przyczynowości w badaniach.	W1, U1, U6, K2	ćwiczenia
15.	Zależności między stanem jamy ustnej a ogólnym stanem zdrowia - analiza artykułów.	W1, U1, K1, K2	ćwiczenia

Informacje rozszerzone

Metody nauczania:

Analiza przypadków, Analiza tekstów, Burza mózgów, Dyskusja, Metoda problemowa, Rozwiązywanie zadań, Wykład z prezentacją multimedialną

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
ćwiczenia	obserwacja pracy studenta, projekt, zaliczenie pisemne	Ocena końcowa jest obliczana jako średnia arytmetyczna z ocen uzyskanych z zaliczenia umiejętności i wiedzy, przy czym uzyskanie poniżej 51% z któregośkolwiek elementu skutkuje oceną niedostateczną z przedmiotu. Zaliczenie umiejętności: I. przedstawienie prezentacji na zadany temat II. przeprowadzenie dochodzenia epidemiologicznego w ognisku Zaliczenie wiedzy: Warunkiem dopuszczenia do pisania zaliczenia z wiedzy jest zaliczenie 90% z wszystkich przewidzianych harmonogramem ćwiczeń na podstawie aktywnego uczestnictwa w zajęciach oraz uzyskanie >50% w dziedzinie umiejętności. W przypadku niezaliczenia większej ilości zajęć student traci możliwość przystąpienia do pisemnego zaliczenia wiedzy, co jest równoznaczne z utratą pierwszego terminu tego zaliczenia. W uzasadnionych przypadkach możliwe jest zaliczenie ćwiczeń w formie uczestnictwa w zajęciach z inną grupą lub ustnego zaliczenia u asystenta prowadzącego dany temat. Jeżeli zaliczenie ćwiczeń i umiejętności nie zostanie uzupełnione przed II terminem, student traci również możliwość przystąpienia do zaliczenia wiedzy w II terminie. Zaliczenie wiedzy w pierwszym terminie ma formę pisemną w postaci testu składającego się z 50 pytań. Zaliczenie wiedzy w drugim terminie ma formę pisemną w postaci 5 pytań otwartych. Odpowiedzi na każde z pytań punktowane są w skali od 0 do 5 pkt. (co 0,5 pkt.).

Literatura

Obowiązkowa

1. Wiesław Jędrychowski. Epidemiologia w medycynie klinicznej i zdrowiu publicznym. Wyd. UJ. ISBN: 978-83-233-2862-9; rok: 2010
2. Zygmunt Muszyński, Anna K. Szkaradkiewicz. Środowisko gabinetu stomatologicznego - możliwości ograniczenia zanieczyszczeń i zakażeń. Probl Hig Epidemiol 2006, 87(1): 12-20

Dodatkowa

1. Wiesław Magdzik, Danuta Naruszewicz-lesiuk, Andrzej Zieliński. Choroby zakaźne i pasożytnicze - epidemiologia i profilaktyka. wyd.VI. 2007
2. Karol Tenderowicz i in. Jak bezpiecznie i higienicznie świadczyć usługi w gabinecie stomatologicznym. Poradnik dla gabinetów stomatologicznych. WSSE w Krakowie, 2015
3. Leon Jabłoński, Irena D. Karwat (red.) Podstawy epidemiologii ogólnej, epidemiologia chorób zakaźnych. wyd. I. 2002

Kierunkowe efekty uczenia się

Kod	Treść
G.U1	analizować dane o stanie zdrowia populacji, dane epidemiologiczne i określać na ich podstawie stan zdrowia populacji
G.U2	opisywać wybrane zjawiska zdrowotne w skali populacyjnej oraz prognozować ich wpływ na funkcjonowanie opieki zdrowotnej
G.U3	oceniać skalę problemów zdrowotnych oraz wskazywać priorytety zdrowotne i określać ich znaczenie w polityce zdrowotnej
G.U4	analizować uwarunkowania sytuacji epidemiologicznej w aspekcie procesów społecznych i demograficznych
G.U5	tworzyć proste programy badawcze z zakresu profilaktyki i leczenia
G.U6	identyfikować czynniki wpływające na politykę zdrowotną państwa
G.U11	pracować w zespole i kierować zespołem w gabinecie stomatologicznym
G.U14	potwierdzać lub wykluczać związek czynników środowiskowych z etiologią choroby, w tym choroby zawodowej
G.U16	przekazywać pacjentowi informacje na temat czynników ryzyka i sposobów zapobiegania najczęstszym chorobom społecznym w Rzeczypospolitej Polskiej
G.U17	interpretować podstawowe wskaźniki epidemiologiczne, definiować i oceniać rzetelność i trafność testów stosowanych w badaniach przesiewowych
G.U18	projektować badania epidemiologiczne
G.U19	przeprowadzać dochodzenie epidemiologiczne
G.W1	pojęcie zdrowia publicznego oraz cele, zadania i strukturę systemu opieki zdrowotnej
G.W4	podstawowe pojęcia związane ze zdrowiem, stylem życia i stanem zdrowia populacji
G.W5	metody określania potrzeb zdrowotnych społeczeństwa
G.W6	sytuację zdrowotną w Rzeczypospolitej Polskiej i na świecie
G.W7	strategię polityki zdrowotnej i społecznej Rzeczypospolitej Polskiej oraz Unii Europejskiej
G.W14	wskaźniki stanu zdrowia ludności i zasady ich oceny
G.W15	zasady zapobiegania chorobom i poprawy stanu zdrowia
G.W16	zasady epidemiologicznego opracowania ogniska choroby zakaźnej
G.W17	zasady planowania i ewaluacji działań profilaktycznych
G.W20	zasady postępowania w sytuacji zagrożenia epidemiologicznego
O.K5	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych
O.K7	korzystania z obiektywnych źródeł informacji
O.U9	krytycznie oceniać wyniki badań naukowych i odpowiednio uzasadniać stanowisko
O.W4	zasady prowadzenia badań naukowych i upowszechniania ich wyników